

Број: 05-05-1-3685-2/10
Сарајево, 10. септембар 2010. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 13.09.2010

Organizacione jedinice	Klijent/član	Rečni broj	Broj posla
Ministarstvo	Članica	1046	1046/10

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Комисије Европских јединица у погледу државног програма (Дио I) за 2009. годину у оквиру Инструмента за претприступну помоћ. Споразум је потписао г. Драган Вранкић, министар финансија и трезора БиХ, 01. децембра 2009. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Николовић

MFA-BA-MPP

Broj: 08/1-23-10633-3/10

Datum: 06. septembar 2010. godine

**PREDSEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMLJENO: 08. 09. 2010.			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni broj	Nevrijemljivo	Broj priloga
05	05-1	3683	

**PREDSEDNIŠTVO BOSNE i HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu državnog programa (Dio I) za 2009. godinu u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć, dostavlja se

Dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu državnog programa (Dio I) za 2009. godinu u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć, potpisani u Sarajevu 01. decembra 2009. godine, u dva originala na engleskom jeziku, kao i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, akt broj: 01-16-795-1/09 od 30. 06. 2010.g. sa napomenom da su sugestije Ureda prihvaćene i ugrađene u tekst Prijedloga odluke o ratifikaciji.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je, na 64. sjednici održanoj 17. novembra 2009.g. donijelo Odluku o prihvaćanju predmetnog sporazuma i ovlastilo gdina Dragana Vrankića, ministra financija i trezora BiH da isti potpiše.

Vijeće ministara BiH je, na 130. sjednici održanoj 19. avgusta o.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma (kopija obavijesti o zaključku VM BiH je u prilogu ovog akta).

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) provede postupak ratifikacije Sporazuma.

S poštovanjem,

Sven Alkalaj
MINISTAR

Prilog: kao u tekstu

SPORAZUM O FINANCIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA

GLEDE DRŽAVNOG PROGRAMA (DIO I)

ZA 2009. GODINU

U OKVIRU INSTRUMENTA ZA PRETPRISTUPNU POMOĆ

Datum:

(Centralizirano upravljanje)

KAZALO

Preambula

- 1. Program**
- 2. Realizacija programa**
- 3. Odgovorne strukture i tijela**
- 4. Financiranje**
- 5. Rok za potpisivanje ugovora**
- 6. Rok za izvršenje ugovora**
- 7. Rok za oslobođanje sredstava**
- 8. Tretiranje prihoda**
- 9. Dozvoljeni rashodi**
- 10. Čuvanje dokumenata**
- 11. Mapa puta za decentralizaciju bez ex-ante kontrola**
- 12. Tumačenje**
- 13. Djelomična nevaljanost i slučajni propusti**
- 14. Revizija i amandmani**
- 15. Prestanak važenja**
- 16. Prevazilaženje razlika**
- 17. Obavještavanje**
- 18. Broj originala**
- 19. Aneksi**
- 20. Stupanje na snagu**

Aneks A Državni program za Bosnu i Hercegovinu (Dio I) u okviru IPA komponente pomoći u tranziciji i izgradnji kapaciteta za 2009. godinu, koja je usvojena putem Odluke Komisije C(2009)6272 od 11. kolovoza 2009. godine.

Aneks B Okvirni sporazum između Komisije europskih zajednica i Bosne i Hercegovine od 20. veljače 2008. godine

SPORAZUM O FINANCIRANJU

BOSNA I HERCEGOVINA

i

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA

u daljem tekstu zajednički "strane", ili pojedinačno "zemlja korisnica" u slučaju Bosne i Hercegovine, ili "Komisija" u slučaju Komisije europskih zajednica.

S obzirom na sljedeće činjenice:

- (a) Da je 1. kolovoza 2006. godine, Vijeće Europske unije usvojilo Uredbu (EC) br. 1085/2006, kojom je uspostavljen instrument pretprištupne pomoći (u daljem tekstu: "Okvirna uredba o IPA-i"). Da, stupivši na snagu 1. siječnja 2007. godine, ovaj instrument predstavlja jedinstven pravni temelj za pružanje finansijske pomoći zemljama kandidatima (trenutno su to Hrvatska, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija i Turska), kao i zemljama potencijalnim kandidatima (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija, uključujući Kosovo prema Rezoluciji 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija) u njihovim nastojanjima da unaprijede političke, gospodarske i institucionalne reforme sa ciljem konačnog pridruživanja Europskoj uniji.
- (b) Da je 12. lipnja 2007. godine, Komisija usvojila Uredbu (EC) br. 718/2007, kojom se primjenjuje Okvirna uredba o IPA-i i navode primjenjive odredbe o upravljanju i kontroli (u daljem tekstu: "Uredba o realizaciji IPA-e").
- (c) Da pomoć Zajednice putem instrumenta za pretprištupnu pomoć treba i dalje da obezbjeđuje potporu zemljama korisnicama u njihovim nastojanjima da ojačaju demokratske institucije i vladavinu prava, reformu javne uprave, sprovođenje gospodarskih reformi, poštivanje ljudskih i manjinskih prava, promoviranje ravnopravnosti polova, da podrži razvitak civilnog društva i unaprijeđenje regionalne suradnje, pomirenja i rekonstrukcije, kao i da doprinese održivom razvitu i smanjenju siromaštva.

Da za zemlje potencijalne kandidate pomoć Zajednice može obuhvatiti i određena usaglašavanja sa *acquis communautaire*, kao i potporu investicijskim projektima, čiji je cilj prevashodno izgradnja upravljačkih kapaciteta na području regionalnog i ruralnog razvita, kao i razvita ljudskih resursa.

- (d) Da se Okvirnim sporazumom, koji su strane zaključile 20. veljače 2008. godine, postavljaju opća pravila suradnje i realizacije pomoći Zajednice na temelju instrumenta za pretprištupnu pomoć.

- (e) Da je Komisija je 11. kolovoza 2009. godine usvojila Državni program za Bosnu i Hercegovinu (Dio I) u okviru IPA komponente pomoći u tranziciji i izgradnji kapaciteta za 2009. godinu (u daljem tekstu: „program“). Ovaj program realizirat će Komisija na centraliziranoj osnovi.
- (f) Da je, u cilju realizacije ovog programa, neophodno da strane zaključe sporazum o finansiranju, u kojem će se postaviti uvjeti za pružanje pomoći Zajednice, pravila i procedure u pogledu oslobađanja sredstava koja se odnose na takvu pomoć, kao i uvjeti prema kojima će se njome upravljati.

SUGLASILE SU SE O SLJEDEĆEM:

1 PROGRAM

Komisija će učestvovati, putem sredstava bespovratne pomoći, u financiranju sljedećeg programa, koji je dat u Aneksu A ovoga Sporazuma:

Broj programa: 2009/021-333

Naziv: Državni program za Bosnu i Hercegovinu (Dio I) u okviru IPA komponente pomoći u tranziciji i izgradnji kapaciteta za 2009. godinu

2 REALIZACIJA PROGRAMA

- (1) Program će realizirati Komisija na centraliziranoj osnovi, u smislu članka 53a Uredbe Vijeća (EC Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica, prema posljednjoj izmjeni putem Uredbe (EC Euratom) 1525/2007 od 17. prosinca 2007. godine (u daljem tekstu: "Financijska uredba").
- (2) Program će se realizirati u sukladnosti s odredbama Okvirnog sporazuma o Pravilima suradnje u pogledu finansijske pomoći Europske komisije u Bosni i Hercegovini i realizacije pomoći na temelju instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA), koji su strane zaključile 20. veljače 2008. godine (u daljem tekstu: „Okvirni sporazum“), koji je dat u Aneksu B ovoga ugovora.

3 ODGOVORNE STRUKTURE I TIJELA

- (1) Zemlja korisnica će odrediti državnog koordinatora za IPA-u, u sukladnosti s Okvirnim sporazumom, koji će djelovati kao predstavnik zemlje korisnice pred Komisijom. Koordinator će voditi računa o održavanju tjesnih veza između Komisije i zemlje korisnice glede općeg procesa pristupanja, kao i prepristupne pomoći EU na temelju IPA-e.

4 FINANCIRANJE

Financiranje realizacije ovoga Sporazuma teći će na sljedeći način:

- (1) Za 2009. godinu, učešće Zajednice je fiksno i iznosi najviše 39.000.000 EUR (trideset i devet milijuna eura), kako je navedeno u programu. Međutim, isplata sredstava od strane Komisije vršit će se u granicama raspoloživih sredstava.
- (2) Troškove struktura i tijela koja osnuje zemlja korisnica radi realizacije ovih programa snositi će zemlja korisnica.

5 ROK ZA POTPISIVANJE UGOVORA

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima će se realizirati ovaj Sporazum zaključit će se najkasnije u roku od dvije godine od dana potpisivanja ovoga Sporazuma.
- (2) U opravdanim slučajevima, ovaj rok za potpisivanje ugovora može se produžiti prije isteka krajnjeg roka na period od najviše tri godine od dana potpisivanja ovoga Sporazuma.
- (3) Sva sredstva za koja se ne zaključi ugovor prije isteka roka za potpisivanje ugovora bit će obustavljena.

6 ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori se moraju izvršiti najkasnije u roku od 2 godine po isteku krajnjeg roka za potpisivanje ugovora.
- (2) Rok za izvršenje ugovora može se produžiti prije isteka krajnjeg roka u opravdanim slučajevima.

7 ROK ZA OSLOBAĐANJE SREDSTAVA

- (1) Sredstva se moraju osloboditi najkasnije godinu dana po isteku krajnjeg roka za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za oslobađanje sredstava može se produžiti prije isteka krajnjeg roka u opravdanim slučajevima.

8 TRETIRANJE PRIHODA

- (1) Prihodi u svrhe IPA-e obuhvataju prihode koji su ostvareni putem aktivnosti, tijekom perioda sufinciranja, od prodaje, rentiranja, usluga / honorara, ili druge ekvivalentne prihode osim sljedećeg:
  - (a) prihoda koji su ostvareni tijekom gospodarskog životnog vijeka sufinciranih investicija u slučaju investicija u poduzeća;
  - (b) prihoda ostvarenih u okviru mjere finansijskog inžinjeringu, uključujući zajednička ulaganja i sredstva iz kredita, garancije, lizing;
  - (c) tamo gdje je primjenjivo, učešća privatnog sektora u sufinciranju aktivnosti, što će se prikazati uz javno učešće u finansijskim tablicama Programa.
- (2) Prihodi iz stavka 1 predstavljaju dobit koja će se odbiti od iznosa dozvoljenih rashoda date aktivnosti. Najkasnije na dan zatvaranja Programa, odgovarajući dozvoljeni rashodi aktivnosti umanjiti će se za ove prihode u cijelosti ili pro-rata, ovisno od toga da li su u tijeku sufincirane aktivnosti ostvareni u potpunosti ili samo djelomično.

9 DOZVOLJENI RASHODI

- (1) Rashodi koji budu ostvareni tijekom programa iz Aneksa A bit će predmet učešća Zajednice ukoliko se stvarno ostvare po potpisivanju ugovora i sredstava bespovratne pomoći za realizaciju tih programa, osim u slučajevima koji su eksplicitno navedeni u Finansijskoj uredbi.

- (2) Sljedeći rashodi neće biti predmet učešća Zajednice na temelju programa iz Aneksa A:
- (a) porezi, uključujući porez na dodatu vrijednost;
  - (b) carinske i uvozne dažbine, kao i bilo koje druge naknade;
  - (c) nabava, rentiranje ili iznajmljivanje zemljišta i postojećih zgrada;
  - (d) novčane kazne, financijski penali i sudski troškovi;
  - (e) operativni troškovi;
  - (f) polovna oprema;
  - (g) bankarske provizije, troškovi garancije i slične naknade;
  - (h) troškovi konverzije, naknade i gubici po kursnoj razlici u svezi s bilo kojim euro- računom za pojedinačne komponente, kao i drugi čisto financijski izdaci;
  - (i) učešća u naturi;
  - (j) svi troškovi lizinga;
  - (k) troškovi amortizacije.
- (3) Putem derogiranja iz stavka 2, Komisija će na pojedinačnoj osnovi odlučivati o tome da li će se dozvoliti sljedeći rashodi:
- (a) Operativni troškovi, uključujući troškove rente, koji se isključivo odnose na period sufinanciranja aktivnosti;
  - (b) porez na dodatu vrijednost, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
    - (i) porez na dodatu vrijednost se ne može povratiti;
    - (ii) da je utvrđeno da će ga snositi krajnji korisnik, i
    - (iii) da je jasno utvrđen u prijedlogu projekta.
- (4) Rashodi koji se financiraju iz sredstava iPA-e neće biti predmet nikakvog drugog financiranja iz proračuna Zajednice.

10 ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Svi dokumenti koji se odnose na program u Aneksu A čuvat će se najmanje pet godina od dana kada Europski parlament odobri oslobođanje sredstava za proračunsku godinu na koju se dokument odnosi.
- (2) U slučaju da program iz Aneksa A nije definitivno završen u roku iz stavka 1, dokumenti koji se odnose na njega čuvat će se do kraja godine koja nastupa poslije godine u kojoj je program iz Aneksa A zatvoren.

11 MAPA PUTOZA DECENTRALIZACIJU BEZ EX-ANTE KONTROLA

- (1) Zemlja korisnica izradit će detaljnu mapu puta sa indikativnim referentnim vrijednostima i vremenskim rokovima za postizanje decentralizacije sa *ex ante* kontrolama od strane Komisije. Pored toga, zemlja korisnica će izraditi indikativnu mapu puta za postizanje decentralizacije bez *ex ante* kontrola od strane Komisije.
- (2) Komisija će pratiti primjenu mape puta iz stavka 1 i uzet će u obzir rezultate koje u ovom kontekstu postigne zemlja korisnica, naročito u pružanju pomoći. Mapa puta za ostvarivanje decentralizacije bez *ex ante* kontrola može da se odnosi na postepeno ukidanje različitih vrsta ex-ante kontrola.
- (3) Zemlja korisnica redovno će informirati Komisiju o tijeku primjene ove mape puta.

12 TUMAČENJE

- (1) Osim ukoliko neka odredba ovoga Sporazuma eksplisitno ne nalaže drugačije, termini koji se koriste u ovom Sporazumu imat će ono značenje koje im je pripisano u Okvirnoj uredbi o IPA-i i Uredbi o realizaciji IPA-e.
- (2) Osim ukoliko neka odredba ovoga Sporazuma eksplisitno ne nalaže drugačije, pozivanje na ovaj Sporazum značit će pozivanje na ovaj Sporazum u sukladnosti s povremenim amandmanima, dopunama i izmjenama.
- (3) Svako pozivanje na uredbe Vijeća ili Komisije značit će pozivanje na naznačene verzije tih uredbi. Ukoliko bude potrebno, izmjene ovih uredbi bit će unesene u ovaj Sporazum putem amandmana.
- (4) Zaglavlja u ovom Sporazumu nemaju pravni značaj i ne utječu na njegovo tumačenje.

13 DJELOMIČNA NEVALJANOST I SLUČAJNI PROPUSTI

- (1) Ukoliko neka odredba ovoga Sporazuma jeste ili postane nevaljana, ili ako ovaj Sporazum bude sadržavao nenamjerne propuste, to neće utjecati na valjanost ostalih odredaba ovoga Sporazuma. Strane će zamijeniti nevaljanu odredbu valjanom odredbom koja je u najvećoj mogućoj mjeri bliska namjeni i svrsi nevaljane odredbe.
- (2) Svaki slučajan propust strane će prevazići odredbom koja najbolje odgovara cilju i namjeri ovoga Sporazuma, u sukladnosti s Okvirnom uredbom o IPA-i i Uredbom o realizaciji IPA-e.

14 REVIZIJA I AMANDMANI

- (1) Sprovođenje ovoga Sporazuma bit će predmet periodične revizije, u vrijeme koje odrede strane.
- (2) Svaki amandman o kojem se strane usaglase bit će u pisanoj formi i činit će dio ovoga Sporazuma. Takav amandman stupa na snagu na dan koji odrede strane.

15 PRESTANAK VAŽENJA

- (1) Bez obzira na stavak 2, ovaj Sporazum prestaje da važi nakon osam godina od dana njegovog potpisivanja. Ovaj prestanak važenja ne isključuje mogućnost da Komisija izvrši finansijske korekcije u sukladnosti s člankom 56 Uredbe o realizaciji IPA-e.
- (2) Ovaj Sporazum može raskinuti bilo koja strana uz pisano obavijest drugoj strani. Ovakav raskid stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci od dana pisane obavijesti.

16 PREVAZILAŽENJE RAZLIKA

- (1) Razlike koje nastanu iz tumačenja, aktivnosti ili sprovođenja ovoga Sporazuma, na bilo kojem i svim razinama učešća, riješit će se sporazumno putem konsultacija između strana.
- (2) Ukoliko sporazumno rješenje nije moguće, bilo koja strana može uputiti predmet na arbitražu u sukladnosti s Opcionim pravilima arbitraže za međunarodne organizacije i države Stalnog arbitražnog suda, koja budu na snazi na dan potpisivanja ovoga Sporazuma.
- (3) Jezik arbitražnog postupka bit će engleski. Organ imenovanja bit će generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda na temelju pisanog zahtjeva bilo koje strane. Arbitražna odluka je obvezujuća za sve strane i protiv nje nije dozvoljena žalba.

17 OBAVJEŠTAVANJE

- (1) Sva korespondencija u svezi s ovim Sporazumom vršit će se u pisanoj formi i na engleskom jeziku. Sva korespondencija mora biti potpisana i dostavljena u originalu ili putem telefaksa.
- (2) Sva korespondencija u svezi s ovim Sporazumom mora se dostaviti na sljedeću adresu:

Za Komisiju

G. Dimitris Kourkoulas
Šef Delegacije
Delegacija Europske komisije u Bosni i Hercegovini
Skenderija 3A
71000 Sarajevo
Telefaks: +387 33 666 037

Za zemlju korisnicu

G. Dragan Vrankić
Ministar
Ministarstvo financija i trezora
Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo
Telefaks: +387 33 264-330

18 BROJ ORIGINALA

Ovaj Sporazum o financiranju sačinjen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

19 ANEKSI

Aneks je sastavni dio ovoga Sporazuma.

20 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan njegovog potpisivanja. U slučaju da strane ne potpišu Sporazum istog dana, Sporazum stupa na snagu danom na koji ga potpiše druga po redu strana.

Potpisao, za i u ime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, dana: 1. prosinca 2009.g.

.....
G. Dragan Vrankić
Ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine

Potpisao, za i u ime Komisije, u Sarajevu, dana: 1. prosinca 2009.g.

.....
G. Dimitris Kourkoulas
Šef Delegacije Europske komisije u Bosni i Hercegovini

ANEKS A DRŽAVNI PROGRAM ZA BOSNU I HERCEGOVINU (DIO I) U OKVIRU IPA KOMPONENTE POMOĆI U TRANZICIJI I IZGRADNJI KAPACITETA ZA 2009. GODINU, KOJA JE USVOJENA PUTEM ODLUKE KOMISIJE C(2009)6272 od 11. kolovoza 2009. godine

**ANEKS B OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU KOMISIJE EUROPSKIH
ZAJEDNICA I BOSNE I HERCEGOVINE OD 20. VELJAČE 2008.
GODINE**

ANEKS

IPA 2009 - DRŽAVNI PROGRAM - BOSNA I HERCEGOVINA Dio I

IDENTIFIKACIJA

Korisnik	Bosna i Hercegovina
Broj CRIS:	2009/021-333
Godina	2009
Vrijednost	39 milijuna EUR
Nosilac realizacije	<p>EUROPSKA KOMISIJA putem zajedničkog upravljanja sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Europskom bankom za obnovu i razvitak (EBRD) za projekte 1, 2 i 4 - Europskom investicijskom bankom (EIB) za projekte 2 i 4 i izravnim centraliziranim upravljanjem sa: - Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KfW) za projekte 3 i 4.
Krajnji rok za zaključivanje sporazuma o financiranju:	najkasnije do 31. prosinca 2010. godine
Krajnji rok za zaključivanje ugovora:	<p>2 godine od krajnjeg roka za zaključivanje sporazuma o financiranju</p> <p>Nema roka za reviziju i vrednovanje projekata koje pokriva ovaj Sporazum o financiranju, kako je navedeno u članku 166(2) Financijske uredbe</p> <p>Ovi datumi se također odnose i na sufinanciranje od strane države.</p>
Krajnji rok za izvršenje ugovora:	2 godine od krajnjeg roka za zaključivanje ugovora. Ovi datumi se također odnose i na sufinanciranje od strane države.
Šifra sektora	21030, 23065, 32130, 24010, 21020, 14020
Proračunska stavka:	22.02.02
Rukovodilac programa:	DG ELARG C1
Rukovodilac realizacije:	Delegacija Europske komisije u Bosni i Hercegovini

OSA PRIORITETA /PROJEKTI

1.1. Osa prioriteta

Dio I komponente I IPA-2009 Državnog programa za Bosnu I Hercegovinu je u sukladnosti s Višegodišnjim indikativnim planskim dokumentom (MIPD) 2009-2011. Program ima za cilj ublažavanje utjecaja finansijske i gospodarske krize u Bosni i Hercegovini prema prijedlogu iz Europskog plana za obnovu gospodarstva kojeg je 27. studenog 2008. godine objavila Europska komisija.

Dio II komponente i IPA-2009 Državnog programa za Bosnu i Hercegovinu, koji će biti predstavljen u posebnom Financijskom prijedlogu, nastavit će da podržava Bosnu i Hercegovinu u reformama koje zahtijeva Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

U sklopu programa IPA 2009, Komisija je povećala udio koji se odnosi na socijalno-gospodarski sektor putem osmišljavanja aktivnosti koje imaju za cilj održivi gospodarski razvitak i stvaranje radnih mjeseta. Posebice će program podržati razvitak malih i srednjih poduzeća i obezbijediti značajne investicije u infrastrukturu u sektorima transporta, okoliša i energetike.

Program će se provoditi u suradnji sa Međunarodnim finansijskim institucijama (IFIs) i Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) i putem dodjeljivanja sredstava kroz koja će se obezbijediti značajni zajmovi za najveće investicije. Učešće Komisije će osigurati da Bosna i Hercegovina može zaključiti sporazume o zajmovima sa IFIs za 2009. godinu. Projekti vodosnabdijevanja i kolekcije otpadnih voda su dio programa koji je dogovoren u sklopu Općinskog prozora za projekte objekata infrastrukture (IPF) kao i projekata u oblasti energetike i transporta koji dopunjavaju IPF investicije u tim sektorima.

Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD), Europska investicijska banka (EIB) i KfW kao jedina državna razvojna banka koja trenutno investira u infrastrukturu u oblasti energetike u Bosni i Hercegovini je pozvana da ponudi projekte, koji su zreli i spremni za provođenje. Komitet za izbor koji se sastoji od predstavnika Delegacije Europske komisije u Bosni i Hercegovini, Državnog koordinatora za IPA (Ministar financija), resorskih ministarstva uključenih u program i Direkcije za europske integracije odabrao je predložene projekte. Projekti iz ovog programa su izabrani jer se već nalaze u poodmakloj fazi priprema, međutim njihova provedba ne bi bila izvodljiva bez podrške EK-e. Osim toga, ovi se projekti bave ključnim gospodarskim sektorima koji bi mogli obezbijediti zaposlenje i prihod za građane u ovom vremenu gospodarske krize.

U strategiji razvjeta malih i srednjih poduzeća (SME) u Bosni i Hercegovini koja je u fazi pripreme navodi se da su obrazovanje i obuka za poduzetništvo važni faktori razvjeta za sektor SME. Projekt podrške SME, koji prati Objedinjeno upravljanje (TAM) EBRD-a/pristup Uslugama poslovnog savjetovanja (BAS), kombinira izravnu pomoć poduzećima sa sistematskim razvijkom tržišta i intervencijama u izgradnji kapaciteta.

Europska komisija će učestvovati sa 1 milijun Eura za pokrivanje naknada za stand-by zajam EBRD-a od 50 milijuna za Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Namjena zajma je da se poveća pokrivenost osiguranja depozita radi zadržavanja depozita u zemlji. Usljed trenutne napregnute situacije sa proračunom Bosna i Hercegovina ne može pokriti troškove traženih naknada kao ni provizije.

U Državnoj strategiji razvjeta za Bosnu i Hercegovinu se naglašava potreba za investiranjem u sektoru transporta, posebice na trans-europskim koridorima i njihovim vezama sa regionalnim mrežama.

Politika Bosne i Hercegovine u sektoru energetike promovira obnovljive energije, uključujući i hidro potencijale. Zbog toga su aktivnosti iz ovog programa izravno povezane sa trenutnim prioritetima Bosne i Hercegovine. Predloženi projekt za hidro energiju također podržava

“zaštitu protiv poplava” što je jedan od prioriteta u Državnom planu akcije za zaštitu okoliša usvojenom 2003. godine.

Kao subjektu koji kofinancira program KfW je dobio zadatku upravljanja velikim programom iz oblasti energetike. Projekt se odnosi na 50 milijuna eura, pri čemu Komisija financira 5,5 milijuna eura, a ostatak kofinancira KfW (39,5 milijuna eura) i lokalne zajednice (5,0 milijuna eura). Osim toga, KfW koji je akreditirano tijelo za suradnju u okviru neizravnog centraliziranog upravljanja je jedina državna razvojna banka koja trenutno investira u energetsku infrastrukturu Bosne i Hercegovine.

Državni plan akcije za zaštitu okoliša se fokusira također na vodene resurse i upravljanje otpadnim vodama, posebice obezbjeđenjem dovoljnih količina visoko kvalitetne vode za vodo snabdijevanje, zaštitom vodenih resursa i zaštitom protiv poplava. Planirana intervencija je također u sukladnosti s Planom za zaštitu voda Bosne i Hercegovine koji je strateški dokument za provedbu direktive EU o tretiranju gradskih otpadnih voda (91/271/EC).

Četiri projekta iz programa su grupisani u okviru ose 2 “Gospodarski kriteriji” MIPD-a.

1.2. Opis projekata grupisanih po osi prioriteta

<i>Br.</i>	<i>Gospodarski kriterijumi</i>	<i>Učešće EK u milijunima €</i>	<i>Opis projekta</i>
1	Potpore sektoru malih i srednjih poduzeća i Agenciji za osiguranje depozita u Bosni i Hercegovini	3,0	<p><i>Namjena projekta:</i> Dalje razvijanje sektora malih i srednjih poduzeća (SME) u Bosni i Hercegovini putem Objedinjenog upravljanja EBRD-a (TAM)/pristupa uslugama poslovnog savjetovanja (BAS) i jačanje Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine (DIABH) kako bi mogli da se bore sa nepredviđenim finansijskim i gospodarskim kriznim situacijama.</p> <p><i>Provedba:</i> Projekt će se provoditi kroz zajedničko upravljanje sa EBRD-om na temelju sporazuma o dvije kontribucije (2 milijuna Eura za TAM/BAS i 1 milijun za Agenciju za osiguranje depozita). Svaki od njih će se zaključiti između Komisije i EBRD u sukladnosti s Člankom 53(d) Finansijske uredbe. Potpisivanje oba sporazuma o kontribuciji predviđeno je za 4. kvartal 2009. godine.</p>
2	Usavršavanje osnovne mreže regionalne transportne infrastrukture u Bosni i Hercegovini	14,0	<p><i>Namjena projekta:</i> Poboljšanje osnovne mreže regionalne transportne infrastrukture u Bosni i Hercegovini.</p> <p><i>Provedba:</i> Projekt će se provoditi kroz zajedničko upravljanje sa EBRD-om na temelju sporazuma o jednoj kontribuciji od 5 milijuna eura i dva sporazuma o kontribuciji sa EIB u iznosu od 2,5 milijuna eura, odnosno 6,5 milijuna eura koji će biti zaključeni između Komisije i dvije institucije, u sukladnosti s Člankom 53(d) Finansijske uredbe. Potpisivanje sporazuma o kontribuciji predviđeno je za 4. kvartal 2009. godine.</p>
3	Izgradnja male hidro centrale Cijevna III	5,5	<p><i>Namjena projekta:</i> Povećanje kapaciteta hidro centrala u Bosni i Hercegovini i regulacije rijeke i smanjenje poplava na području Doboja i Modriče.</p> <p><i>Provedba:</i> Projekt će se provoditi kroz neizravno centralizirano upravljanje na temelju jednog sporazuma o delegiranju u iznosu od 5,5 milijuna eura koji će biti zaključen između Komisije i KfW, u sukladnosti s Člankom 54(2)(c) Finansijske uredbe. Potpisivanje sporazuma sa delegacijom predviđeno je za 4. kvartal 2009. godine</p>
4	Obnova i izgradnja infrastrukture za vodosnabdijevanje i	16,5	<p><i>Namjena projekta:</i> Poboljšan pristup kvalitetnoj pitkoj vodi i smanjeno zagadenje otpadnim vodama u 17 općina Bosne i Hercegovine.</p>

<i>Br.</i>	<i>Gospodarski kriterijumi</i>	<i>Učešće EK u milijunima €</i>	<i>Opis projekta</i>
	prikupljanje kanalizacije u Bosni i Hercegovini		<i>Provedba:</i> Projekt će se provoditi kroz zajedničko upravljanje sa EBRD-om na temelju sporazuma o dvije kontribucije od 3,5 milijuna eura, odnosno 12 milijuna eura koji će biti zaključeni između Komisije i dvije institucije, u sukladnosti s Člankom 53(d) Finansijske uredbe, kao i kroz neizravno centralizirano upravljanje na temelju jednog sporazuma sa delegacijom u iznosu od 1 milijun eura koji će biti zaključen između Komisije i KfW, u sukladnosti s Člankom 54(2)(c) Finansijske uredbe. Potpisivanje sva tri sporazuma predvideno je za 4. kvartal 2009. godine.
	UKUPNO	39,0	

2.3. Pregled prošle i tekuće pomoći (EU / IFI / bilateralne pomoći), uključujući stečeno iskustvo i koordinaciju donatora

Iskustvo s prethodnom pomoći u okviru CARDS programa, kao i preporuke za evaluaciju CARDS pomoći za zemlje zapadnog Balkana u 2004. i 2008. godini i Ad hoc evaluacije CARDS programa u Bosni i Hercegovini vodi do sljedećih razmatranja:

Povećanje lokalnog vlasništva i postupna decentralizacija pomoći Europske zajednice u Bosni i Hercegovini je neophodna za efikasno usmjeravanje podrške i ostvarivanja dogovorenih rezultata. Učinjeni su značajni napor da se institucije Bosne i Hercegovine uključe u planiranje i programiranje procesa pomoći Europske zajednice.

Određeni broj projekata pomoći u Bosni i Hercegovini nije postigao očekivane rezultate zbog nedovoljnog osjećaja vlasništva od strane korisnika. U tijeku programiranja IPA nacionalnih programa za 2007. i 2008. godinu, Komisija i korisnici su identificirali jedan broj predloženih projekata koji nose različite političke rizike, tj. većina projekata za provedbu Europskog partnerstva zahtijevaju reforme koje nisu nužno usvojene od strane svih nadležnih vlasti u Bosni i Hercegovini.

Stečeno iskustvo pokazuje da pomoć EK mora da odražava ne samo prioritete Europskog partnerstva, već, u širem smislu i Parišku deklaraciju, te da mora također biti ugrađena i vlastite planove akcije i razvitka Bosne i Hercegovine. Državni program IPA 2009 ima za cilj promoviranje vlasništva osiguravajući da projekti budu u sukladnosti s vlastitom strategijom za reformu i razvojnim planovima Bosne i Hercegovine, kao i povećano sudjelovanje budućih korisnika u procesu programiranja. Također je pripremljen i uz procjenu datog rizika kako bi se osiguralo da su ispunjeni svi potrebni preduvjeti za provedbu.

Što se tiče stečenog iskustva u kontekstu specifične aktivnosti obuhvaćene ovim programom, mora se primijetiti da se ovaj prijedlog nadograđuje na prethodnu opsežnu pomoć Zajednice i pomoć međunarodnih finansijskih institucija Bosni i Hercegovini i drugim potencijalnim i zemljama kandidatima.

Mada se značajna pomoć pruža već niz godina malim i srednjim poduzećima u Bosni i Hercegovini, prisutan je stalni nedostatak menadžera koji su orijentirani ka tržištu. Programi EBRD sveobuhvatno upravljanje(TAM) / Usluge poslovnog savjetovanja (BAS) koji slijede prilagođen pristup na licu mjesta su bili uspješniji u uvođenju nove kulture upravljanja i unaprijeđenja upravljačkih vještina. Oba programa prate napore koje EZ čini u okviru

programa CARDS 2001-2006. Pomoć u ovom sektoru je financirana do sada kroz velike doprinose iz EZ-e, Velike Britanije, Nizozemske, Norveške, Portugala, Japana, Španjolske, Švicarske, Kanade i EBRD-a multi Donatorskog fonda za zapadni Balkan.

U sektoru prometa, mnogi programi rehabilitacije i rekonstrukcije implementirani su u Bosni i Hercegovini od 1996. godine. Njihova realizacija je podržana od strane međunarodnih finansijskih institucija (WB, EIB, EBRD), Europske komisije i drugih bilateralnih donatora. Od 1996. do 2001. godine fokus pomoći EU je pretežno bio usmjeren ka obnovi fizičke infrastrukture, dok je pomoć iz CARDS 2005-2006 usmjerena na institucionalni razvitak i olakšavanje pristupa međunarodnim kreditnim institucijama. Ključno stečeno iskustvo je da se financiraju samo oni projekti koji su spremni za provedbu u pogledu projekata, specifikacije, dozvola za izgradnju i vlasništva zemljišta.

U energetskom sektoru, ne postoje slični projekti za hidro-energiju koji su provedeni u Bosni i Hercegovini a koje se financiraju iz Europske komisije, IFI ili bilateralnih fondova. Stoga će predloženi projekt IPA 2009 imati karakter pilota.

EK je vodeći donator u sektoru okoliša, a osobito u području upravljanja vodama. Iskustvo stečeno posebice iz provedbe CARDS-a otkriva da je puna predanost korisnika partnera u svim fazama projekta preduvjet za njihovu uspješnu realizaciju.

Program, posebice u odabiru provedbenih tijela, je usko konsultiran s međunarodnim finansijskim institucijama, državama članicama EU i drugim donatorima u Bosni i Hercegovini kako bi se osigurala komplementarnost i povećala učinkovitost napora usmjerenih na ublažavanje negativnih utjecaja globalne finansijske i gospodarske krize. Kao rezultat toga, svi projekti na temelju ovog programa predviđaju suradnju s međunarodnim finansijskim institucijama (IFI) kako bi se maksimalno povećali utjecaj i moć nad finansijskim sredstvima. Iznos od odobrenih 40 milijuna eura iz sredstava IPA će olakšati dostupnost dodatnih 250 milijuna eura od EBRD, EIB i KfW. Komisija ima značajno iskustvo u suradnji sa IFI i drugim donatorima u sektoru gospodarstva i infrastrukture u Bosni i Hercegovini.

1.3. Horizontalna pitanja

Obezbijedit će se jednake mogućnosti za učešće muškaraca i žena, kao i zastupljenost manjina, u svim aspektima realizacije projekta. Posebice će program podržati žene poduzetnike u Bosni i Hercegovini kroz TAM/BAS aktivnosti.

Sudjelovanje u projektnim aktivnostima će biti zajamčeno na temelju jednakog pristupa bez obzira na rasno ili etničko podrijetlo, vjeru ili uvjerenje, invalidnost, spol ili seksualnu orijentaciju.

Ulaganja u okoliš i energetski sektor usmjerena su na povećanje zaštite okoliša od negativnih utjecaja urbanih otpadnih voda i na stvaranje obnovljivih izvora energije u Bosni i Hercegovini. Ulaganja u željezničku infrastrukturu namijenjena su za povećanje udjela željezničkog prometa, kroz smanjenje emisija ugljičnog dioksida u odnosu na cestovni prijevoz. Ulaganja u cestovnu infrastrukturu provodit će se uzimajući u obzir preporuku Procjene utjecaja na okoliš (PUO) za optimalno rješenje uz minimalan negativan utjecaj na okoliš. Sve gore navedene investicije će biti provedene u sukladnosti s standardima Zajednice.

1.4. Uvjeti

Program uključuje sljedeće uvjete:

- Idejni prijedlozi projekata se formalno usvajaju putem razmjene korespondencije između Komisije i vlade Bosne i Hercegovine.
- Vlada će voditi računa o tome da institucije korisnice imaju adekvatne financijske, materijalne i ljudske resurse, kao i da se financijska pomoć EK koristi na najefektivniji i najodrživiji način.
- Institucije korisnice će formalno usvojiti nacrt projekta i tendersku dokumentaciju, uključujući i projektni zadatak.
- Vlada će obezbijediti zemljište, nad kojim nema nikakvih vlasničkih potraživanja niti sporova, sve potrebne građevinske dozvole i odobrenja za izvođenje planiranih radova. Vlada će obezbijediti dugoročnu održivost aktivnosti kroz raspodjelu potrebnih resursa, uključujući tekuće troškove i troškove održavanja.
- Vlada će obezbijediti da povezani radovi koje financira vlada ili drugi donatori ne ometaju provedbu planiranih radova iz Državnog programa Dio I u okviru IPA 2009.
- Institucije korisnice organiziraju, biraju i imenuju članove (pazeći na spolnu i etničku ravnotežu) radnih grupa, upravnih i koordinacionih odbora i seminara koji se budu organizirali po potrebi za određene projektne aktivnosti.

Ostali posebni uvjeti po projektu dati su u idejnim projektima. U slučaju neispunjavanja ovih uvjeta, razmotrit će se suspenzija ili poništavanje projekta ili određenih aktivnosti.

1.5. Referentne vrijednosti

	N		N+1 (kumulativno)		N+2 (kumulativno)	
	EU	Drž.fin.	EU	Drž.fin.	EU	Drž.fin.
Broj objavljenih tendera ili zaključenih ugovora o bespovratnoj pomoći	9		9		9	
Broj objavljenih poziva za podnošenje prijedloga						
Stopa potpisanih ugovora (%)	100		100		100	

„N“ je datum zaključenja Sporazuma o finansiranju

1.6. Mapa puta za postizanje decentraliziranog upravljanja sredstvima EU bez ex ante kontrola od strane Komisije

Prema članku 8(4)(c) IPA Uredbe o realizaciji, zemlja korisnica utvrđuje smjernice s indikativnim referentnim vrijednostima i rokovima za postizanje decentralizacije bez ex ante kontrole od strane Komisije.

Pošto decentralizacija sa ex-ante kontrolama još nije utvrdila Komisija, detaljan plan i određeni vremenski okvir za decentralizaciju sa ex-ante kontrolama utvrđuje zemlja korisnica, u sukladnosti s smjernicama Komisije "Mapa puta za DIS".

Strategije DIS provedbe u Bosni i Hercegovini usvojena je u srpnju 2008. godine. Međutim još nema imenovanja osim za poziciju Državnog IPA koordinatora (NIPAC) koje je izvršeno u Ministarstvu financija i trezora. CFCU (Središnja jedinica za finansiranje i ugovore) i Nacionalni fond (NF) su također smješteni u okviru Ministarstva financija i trezora i funkcioniraju, iako još uvijek nisu potpuno ekipirani.

Komisija podržava vlasti Bosne i Hercegovine u njihovim nastojanjima prema decentralizaciji kroz brojne projekte tehničke pomoći za pripremu svih struktura za IPA komponente.

PRORAČUN (IZNOŠI SU DATI U EUR)

1.7. Indikativna proračunska tabela

Br.	Zajedničko upravljanje / neizravno centralizirano upravljanje	Izgradnja institucija (IB)						Investicije (INV)						Ukupno	
		Ukupni rashodi	Doprinos IPA Zajednice	Doprinos države*	Ukupni rashodi	Doprinos IPA Zajednice	Doprinos države*	Ukupni rashodi	Doprinos IPA	Doprinos države*	Ukupni rashodi	Doprinos IPA	Ukupno IPA	% ⁽²⁾	
		EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR (c)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	EUR (f)	EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(e)	EUR (i)	EUR (j)	EUR (k)	EUR (l)	% ⁽¹⁾	
	Osa prioriteta 2 – Gospodarski kriterijii														
1	Popora sektoru malih i srednjih produzeća i Agenciji za osiguranje depozita	3 500 000	3 000 000	86	500 000	14	298 100 000	36 000 000	12,08	262 100 000	87,92	301 600 000	39 000 000	100	
2	Poboljšanje osnovne mreže regionalne prometne infrastrukture	3 500 000	3 000 000	86	500 000	14									
3	Izgradnja male hidro centrale Cijevna III						78 200 000	14 000 000	17,90	64 200 000	82,10	78 200 000			
4	Sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacijske infrastrukture.							50 000 000	5 500 000	11,00	44 500 000	89,00	50 000 000	14 000 000	
	UKUPNO	3 500 000	3 000 000	86	500 000	14	298 100 000	36 000 000	12,08	262 100 000	87,92	301 600 000	39 000 000	100	

* Doprinos (javnih i privatnih, državnih i/ili međunarodnih sredstava) po državnim subjektima

(1) Izraženo u % ukupnih rashoda IB ili INV (kolone (a) ili (d)).

(2) Samo redovi za ose prioriteta. Izraženo u % ukupnog iznosa za kolonu (h). Pokazuje relativan ponder svakog prioriteta u odnosu na ukupna sredstva Zajednice kroz IPA-u za cijelokupan FP.

1.8. Princip sufinanciranja koji se primjenjuje na projekte koji se financiraju iz programa

Učešće Zajednice, koje predstavlja 13% ukupnog proračuna za ovaj program izračunato je u odnosu na dozvoljene rashode, koji se, kod neizravnog centraliziranog i zajedničkog upravljanja, temelje na ukupnim rashodima.

Komisija će zaključiti sporazume sa EBRD i EIB i sporazume o delegiranju sa KfW-om.

Sredstva dodijeljena za program od strane gore navedenih institucija iznose 262,6 milijuna eura što predstavlja 87% ukupnog proračuna za program.

NAČINI REALIZACIJE

1.9. Metod realizacije

Program će realizirati Europska komisija putem zajedničkog upravljanja sa EBRD i EIB u sukladnosti s člankom 53(d) i neizravnog centraliziranog upravljanja s KfW u sukladnosti s člankom 54(2)(c) Financijske uredbe¹ te odgovarajuće odredbe Pravilnika o realizaciji².

U slučaju zajedničkog upravljanja, Komisija će zaključiti sporazum o doprinosu sa EBRD i EIB, dok će za neizravno centralizirano upravljanje potpisati sporazume o delegiranju kojima se dodjeljuju zadaci provedbe proračuna KfW-u.

1.10. Opća pravila nabave i procedure dodjele sredstava bespovratne pomoći

Nabava se vrši u sukladnosti s odredbama Dijela 2, Glave IV Financijske uredbe i Dijela 2, Glave III, Poglavlja 3 pripadajućeg Pravilnika o realizaciji, kao i pravilima i procedurama za ugovaranje usluga, materijala i radova koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica u cilju suradnje sa trećim zemljama, koje je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. godine (C(2007)2034)). Procedura dodjele bespovratnih sredstava vrši se u sukladnosti s odredbama Dijela 1, Glave VI Financijske uredbe i Dijela 1, Glave VI pripadajućeg Pravilnika o realizaciji.

Komisija također primjenjuje proceduralne smjernice i standardne obrasce i modele kojima se olakšava primjena navedenih pravila, a koje su date u "Praktičnom vodiču kroz ugovorne procedure za spoljne aktivnosti EZ" ("Praktični vodič"), koji budu objavljeni na internet stranici EuropeAid³ na dan pokretanja nabave ili procedure dodjele bespovratnih sredstava.

Opća pravila za nabavu i proceduru dodjele bit će definirani u sporazumima o doprinosu između komisije i EBRD-a, odnosno EIB-a i sporazumima o delegiranju između Komisije i KfW.

1.11. Ocjena utjecaja na okoliš i očuvanje prirode

Sve investicije će se izvršiti u sukladnosti s odgovarajućim propisima Zajednice koji se odnose na zaštitu okoliša.

¹ Uredba 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002. str.1).

² Uredba 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, str 1).

³ Sadašnja adresa: http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/works/index_en.htm

Procedura procjene utjecaja na okoliš, kako je regulirano direktivom EIA⁴, bit će u potpunosti primjenljiva na sve investicijske projekte, a obezbijedit će se i primjena Europskih principa za okoliš.

Ako se očekuje da bi neka investicija imala utjecaja na lokacije od važnosti za očuvanje prirode, izvršit će se odgovarajuća procjena o utjecaju na okoliš, onako kako je predviđeno u članku 6. Direktive o staništima (Council Directive 92/43/EEC od 21. svibnja 1992.)

PRAĆENJE I OCJENJIVANJE

1.12. Praćenje

Komisija može, po potrebi, poduzeti radnje na praćenju datih programa. Ove aktivnosti se mogu vršiti zajednički sa uključenim međunarodnim organizacijama.

1.13. Ocjenjivanje

Programi su predmet *ex ante* ocjenjivanja, kao i međufaznog i, gdje je potrebno, *ex post* ocjenjivanja u sukladnosti s člankom 57 i 82 Uredbe o realizaciji IPA-e, sa ciljem unaprijeđenja kvalitete, efektivnosti i dosljednosti pomoći iz sredstava Zajednice i strategija i realizacije programa.

Rezultati *ex ante* i međufaznog ocjenjivanja uzet će se u obzir u ciklusu programiranja i realizacije. Komisija također može primijeniti strateško ocjenjivanje.

REVIZIJA, FINANSIJSKA KONTROLA I MJERE PROTIV PRIJEVARE

Računi i operacije svih strana uključenih u realizaciju ovog programa, kao i svi ugovori i sporazumi na temelju kojih se ovaj program realizira, predmet su, s jedne strane, nadzora i finansijske kontrole Zajednice (uključujući Europsku kancelariju za borbu protiv prijevare), koja može vršiti provjere po svom nahodenju, bilo sama ili putem spoljnog revizora, ili, s druge strane, revizije od strane Europskog revizorskog suda. Ovo obuhvata mjere kao što su ex-ante verifikacija tenderske procedure i ugovaranja od strane Delegacije u zemlji korisnici.

Da bi se obezbijedila efikasna zaštita finansijskih interesa Zajednice, Komisija (uključujući Europsku kancelariju za borbu protiv prijevare) može vršiti provjere i inspekciju na licu mjesta u sukladnosti s procedurama predviđenim Uredbom Vijeća (EC, Euratom) 2185/96⁵.

Opisane kontrole i revizija primjenjuju se na sve ugovarače, podugovarače i korisnike sredstava bespovratne pomoći koji prime sredstva Zajednice.

NESUŠTINSKA PRERASPODJELA SREDSTAVA

Službenik za ovjeravanje delegacije (AOD), ili službenik za ovjeravanje pod-delegacije (AOSD), u sukladnosti s ovlaštenjima koje mu dodjeli AOD, i u sukladnosti s principima zdravog

⁴ Direktiva Vijeća 85/337/EEC od 27.06.1985.g. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (OJ L 175, 5.7.1985., str.40)

⁵ OJ L 292, 15.11.1996, str. 2.

financijskog upravljanja, može poduzeti nesuštinsku preraspodjelu sredstava bez izmjene financijske odluke. U tom kontekstu, kumulativna preraspodjela koja ne prelazi 20% od ukupnog iznosa dodijeljenog za program, do visine od 4 milijuna eura, ne smatra se suštinskom, pod uvjetom da ne utječe na prirodu i ciljeve programa. Odbor za program IPA će biti informiran o gore navedenoj preraspodjeli sredstava.

OGRANIČENE PROMJENE TIJEKOM REALIZACIJE PROGRAMA

Ograničene promjene u realizaciji ovog programa, koje utječu na osnovne elemente iz članka 90 Pravilnika o realizaciji uz Financijsku uredbu, koji su indikativne prirode⁶, može poduzeti ovlašteni službenik za ovjeravanje delegacije (AOD) ili ovlašteni službenik za ovjeravanje pod-delegacije (AOSD), u sukladnosti s ovlašćenjima koja mu da AOD i principima dobrog financijskog upravljanja, bez izmjene financijske odluke.

KRAJ PRIJEVODA

"Potvrđujem da ovaj prijevod potpuno odgovara izvorniku koji je sastavljen na engleskom jeziku. Br. Dnevnika: _____, 15.09.2009.g., I.Sarajevo."

Slavica Jevtović-Andelić,
Stalni sudski tumač za engleski jezik.

---

⁶ Ovi osnovni elementi indikativne prirode su, kod sredstava bespovratne pomoći, indikativan iznos poziva na podnošenje prijedloga i, kod nabave, indikativan broj i vrsta ugovora, kao i indikativan vremenski okvir za pokretanje procedura nabave.